

РЕШЕНИЕ

№ 200

гр. Велико Търново, 30.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ М. РОМАНОВА
като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно гражданско дело
№ 20234000500327 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

С Решение № 40/ 13.02.2023 г. по гр. дело № 356/ 2022 г. по описа на ОС – Русе Прокуратурата на РБ е осъдена да заплати на П. С. А. сумата 40 000 лв., представляваща обезщетение по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за претърпени неимуществени вреди вследствие на повдигнато и поддържано срещу него незаконно обвинение за престъпления, за които е оправдан с влязла в сила на 19.01.2022 г. Присъда № 4/ 18.01.2019 г. по НОХД № 505/ 2017 г. по описа на ОС – Русе, ведно със законната лихва, считано от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане, както и сумата 51 662.70 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи през периода от 31.05.2017 г. до 27.10.2019 г. от невъзможността да упражнява професията си комбайнер-механизатор поради наложените му мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“ по воденото срещу него наказателно производство, по което е оправдан със същата влязла в сила присъда, ведно със законната лихва, считано от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане. С решението съдът е отхвърлил предявените от А. искове за неимуществени вреди за разликата над 40 000 лв. до претендирания размер от 300 000 лв. и за имуществени вреди за разликата над 51 662.70 лв. до претендирания размер от 129 211.51 лв. С Определение № 457/ 22.05.2023 г., постановено по реда на чл.248 ал.1 ГПК, съдът е оставил без уважение искането на процесуалния представител на ищеца адв. Н. МЯ.а за изменение на

решението в частта за разносните чрез увеличаване на същото.

Срещу решението са постъпили въззивни жалби от двете страни, а срещу определението по чл.248 ал.1 ГПК – въззивна частна жалба от адв. МЯ.а.

П. С. А. обжалва решението в отхвърлителните му части. Счита определеното от съда обезщетение за неимуществени вреди за занижено, несъответстващо на принципа за справедливост с оглед реално претърпените от него вреди. Съдът само декларативно изброил критериите, въведени от съдебната практика за определяне размера на обезщетението, необосновано приел, че той е претърпял обичайните негативни изживявания от воденото срещу него наказателно производство, не отчетел в достатъчна степен вида и характера на повдигнатите му обвинения за престъпления срещу личността, които били особено обществено укорими, обема на упражнената спрямо него наказателна репресия – продължителността на лишаването му от свобода при изключително мизерни и унизителни условия в ареста и затвора, а впоследствие и при условията на домашен арест, не оценил обществения отзвук и накърняването на доброто му име. Незаконосъобразен бил изводът на съда, че ответникът, а министерство на правосъдието носи отговорност за лошите условия в ареста, защото пребиваването там било вследствие именно от действията на Прокуратурата. По отношение на иска за имуществени вреди съдът неправилно приел, че следва да бъде обезщетен само за периода на задържането му, защото било доказано, че поради извършваните срещу него следствени действия и обществения отзвук в малкото населено място, където живеел, се наложило той да напусне работа още от м.07.2016 г. Моли решението в обжалваните му части да бъде отменено изцяло и съдът да уважи исковите му претенции в пълния претендиран размер. Процесуалният му представител адв. Н. МЯ.а претендира присъждането на адвокатско възнаграждение по чл.38 ал.2 ЗАдв. В частната жалба, депозирана от адв. МЯ.а срещу определението на ОС по чл.248 ал.1 ГПК, са изложени оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на този акт. Посочва се, че съдът е следвало да й присъди възнаграждение за всеки от двата иска, съразмерно на уважената част от тях без значение, че в приложеното пълномощно не били посочени исковите и тяхната цена, каквото изискване не било въведено от закона. Моли определението да бъде отменено и съдът да й присъди допълнително възнаграждение.

Прокуратурата на РБ обжалва решението в осъдителните му части. Изразява несъгласие с определения от съда размер на обезщетението за неимуществени вреди, което счита за прекомерно с оглед доказаните вреди, икономическия стандарт на страната и съдебната практика по сходни казуси. Съдът формирал неправилен извод относно претърпените от ищеца вреди, като кредитирал показанията на свидетелите без да отчете тяхната заинтересованост. Относно обезщетението за имуществени вреди поддържа възражението си, че трудовото правоотношение на ищеца е прекратено от

него по взаимно съгласие с работодателя 11 месеца преди задържането му, той не доказал прекратяването да е във връзка с наказателното преследване и съответно липсвала причинно-следствена връзка между оставането му без работа и воденото срещу него наказателно производство. Моли решението в обжалваните му части да бъде отменено. Прокуратурата не е подала отговор на частната жалба, но във въззивната си жалба е изразила становище без да го мотивира с конкретни доводи, че присъденото адвокатско възнаграждение е необосновано.

Срещу въззивната жалба на Прокуратурата е постъпил отговор от П. С. А. със становище за нейната неоснователност.

В изпълнение на задълженията си по чл.269 ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваните части и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем. Не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост.

Съдът, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба и събраните по делото доказателства, намира следното:

Страните не излагат оплаквания относно възприетата от първоинстанционния съд фактическа обстановка, която е изяснена подробно и кореспондира със събрания по делото доказателствен материал, поради което не се налага въззивният съд да я описва детайлно. Релевантните за спора факти са следните: Срещу ищеца е водено наказателно производство, като досъдебното производство ДП № СлО-3112/2016 г. по описа на ОП – Русе е образувано на 09.06.2016 г., А. е привлечен като обвиняем една година след това – на 05.07.2017 г., на 24.07.2017 г. е внесен обвинителен акт срещу него и образувано НОХД № 505/2017 г. по описа на ОС – Русе, а на 19.01.2022 г. е постановено окончателното решение по делото. На ищеца са били повдигнати пет обвинения, четири от които по чл.149 НК за блудство /двете по ал.1, едното по ал.5 – по отношение на повече от две малолетни лица и другото по ал.2 – извършено чрез употреба на сила/ и едното по чл.159, ал. 6, пр. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК – за държане на компютърни системи на порнографски материали, за създаването на които са използвани лица, изглеждащи като ненавършили 18 години. На първа инстанция с Присъда № 4/18.01.2019 г. ищецът е признат за виновен по всички повдигнати му обвинения и той е осъден на четири години лишаване от свобода. Въззивното производство е приключило с Присъда № 40/10.02.2020 г., с която ищецът е оправдан по обвинението по чл.159, ал.6 НК и наказанието му за другите престъпления е намалено на три години. Тази присъда е отменена изцяло с Решение № 151/14.12.2020 г. на ВКС. При новото разглеждане на делото с Присъда № 1/19.04.2021 г. на ВТАС

ищецът е признат за невинен и е оправдан по всички повдигнати му обвинения и с Решение № 60239/19.01.2022 г. по н. д. № 843/2021 г. по описа на ВКС тази присъда е оставена в сила, с което делото е приключило.

При изяснената фактическа обстановка формираният от първоинстанционния съд правен извод за осъществяване на фактическия състав на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, обуславящ ангажиране отговорността на Държавата за възмездяване на А. за причинените му вреди, изцяло се споделя от настоящия състав, който на основание чл.272 ГПК препраща към изложените в решението на ОС – Русе мотиви. На ищеца са повдигнати обвинения в извършване на престъпления, за които същият впоследствие е оправдан с влязла в сила присъда и това характеризира обвинението спрямо него като изначално незаконно. Отговорността на Държавата е обективна, защото законът не се интересува дали увреждането се дължи на виновното поведение на конкретно длъжностно лице. Прокуратурата на РБ е субституент на Държавата в производството, доколкото в нейните компетенции е да проведе разследване, да събере доказателства, да извърши анализ на същите, да прецени дали е осъществено деяние, което съставлява престъпление по смисъла на чл.9 ал.1 НК, да повдига и поддържа обвинението в наказателния процес. В този смисъл са разясненията, дадени в ТР № 5/ 2013 г. от 15.06.2015 г. на ОСГК на ВКС. Държавата дължи обезщетение на оправданото лице за всички неимуществени и имуществени вреди, настъпили като пряка последица от незаконното обвинение. Поначало Прокуратурата не прави оплаквания срещу този извод, а спорът пред настоящата инстанция е сведен до справедливия размер на дължимото на ищеца обезщетение за неимуществени вреди и наличието на претърпени от него имуществени вреди.

По иска за обезщетение на причинените неимуществени вреди:

Неимуществените вреди обхващат всички, намиращи се в причинно-следствена връзка с конкретен факт, физически и психически увреждания на пострадалия, претърпяните от него в определен период от време болки, страдания и социален дискомфорт, които в своята съвкупност формират цялостните му негативни емоционални изживявания. При преценката на вредите съдът поначало не е ограничен от формалните доказателства за наличието им, защото настъпването на редица вреди е закономерна последица от упражнената наказателна репресия. Нормално е да се приеме, че привличането на едно лице към наказателна отговорност и поддържането на обвинение по отношение на него е такова събитие, което по естеството си създава сериозен психически дискомфорт и поставя лицето в състояние на стрес за целия период от повдигане на обвинението до влизане в сила на оправдателната присъда. Поради това пострадалият не следва да доказва негативните си изживявания на страх и притеснения от неоснователно осъждане и търпене на наказание, чувството за несигурност, неудобство, унижение, засегнатите самооценка, чест и достойнство,

чувствителност към негативното отношение на обществото. Само ако се твърди, че в конкретния случай са причинени вреди, различни по характер или интензивност от присъщите, настъпили в резултат на специфични за случая обстоятелства като например личността на увредения, обичайната му среда, общественото му положение, последиците за личния му и социален живот и пр., ищецът е длъжен да ги докаже, за да бъдат съобразени от съда при преценка за справедливия размер на дължимото обезщетение.

В настоящия казус при определяне размера на дължимото обезщетение в съответствие с чл.52 ЗЗД съдът взе предвид следните обстоятелства: Ищецът е неосъждано съгласно чл.86 НК лице, на което са повдигнати четири обвинения в извършване на тежки по смисъла на чл.93 т.7 НК престъпления, защото предвиждат за извършителя наказание лишаване от свобода над 5 г., като за това по чл.149 ал.5 НК наказанието е от пет до двадесет години, и едно обвинение в леко престъпление. Престъпленията „блудство“, за които е обвинен ищецът, са изключително тежко укорими от морала и обществото, тъй като тяхна жертва са малолетни лица, а в случая се касае до четири малолетни деца, при което общественият имидж на А. е бил напълно сринат в малкото населено място, в което е живял, както и в много по-широк обществен кръг предвид доказаното медийно разгласяване на случая. Наказателното производство срещу него в двете фази е продължило продължило 5 г. и 7 м., който срок според съда е разумен по смисъла на чл.6 КЗПЧОС предвид естеството на престъпленията, за които са повдигнати обвинения, извършването на процесуални действия спрямо малолетни лица, сочени като пострадали от деянията, необходимост от изготвяне на множество психологични експертизи и сложни технически експертизи, разглеждането на спора от три съдебни инстанции, но факт е, че такъв продължителен период от време ищецът е бил подложен на незаконна наказателна репресия. По отношение на него в двете фази на производството са извършвани значителен обем процесуални действия, съдебната фаза е протекла с множество съдебни заседания в това число и във връзка с множество искания за изменение на взетата спрямо него мярка за неотклонение и обжалване на отказите на съда да допусне такова. Доказано е от разпита на съпругата му, че освен във връзка с конкретното наказателно производство предвид регистрацията му в полицията е разпитван и спрямо него са извършвани криминалистични действия и във връзка с други престъпления, разследвани от органите на полицията – убийството на В. М. и палеж. Съдът възприема показанията на тази свидетелка като достоверни и обективни независимо от брачната ѝ връзка с ищеца, защото те са конкретни, последователни, житейски логически, отразяват нейни непосредствени наблюдения, кореспондират с показания на другите разпитани по делото свидетели и не са събрани доказателства, които да ги опровергават. Независимо че Прокуратурата няма пряко отношение към сочените действия на разследващите полицаи, именно привличането на ищеца като обвиняем за

извършено умишлено престъпление от общ характер е основанието на чл.68, ал.1 ЗМВР за извършване на полицейска регистрация, изразяваща се в съхранение и обработване на личните данни на обвиняемите лица. В рамките на наказателното производство гражданските права на ищеца са били сериозно ограничени с налагането на най-тежките мерки на процесуална принуда. А. е търпял мярка за неотклонение „задържане под стража“ 1 г., 1 м. и 4 дни – за времето от 31.05.2017 г. до 04.07.2018 г. /На 26.06.2018 г. мярката му е била изменена в „домашен арест“, но видно от писмо от Затвора Белене – л.467 от НОХД № 505/ 2017 г. на ОС – Русе, той е освободен на 05.07.2018 г./ В рамките на това задържане от 31.05.2017 г. до 19.07.2017 г. /1 м. и 19 дни/ е прекарал в следствения арест в гр. Русе, а останалото време в Затвора в Белене. От 05.07.2018 г. до 27.10.2019 г. /1 г., 3 м. и 16 дни/ ищецът е търпял мярката „домашен арест“, след което тя е изменена в „парична гаранция“ в размер на 1 000 лв. Налага се извод, че личната му свобода, правото му на свободно придвижване, правото му на труд, социалния му живот са били ограничени изключително продължителен период от време, като освен това е установено, че тези ограничения при мярката „задържане под стража“ са били при крайно неприемливи и унижителни за личността хигиенно-битови условия. Показанията на св. А. – служител в ОЗ „Арести“ в гр. Русе и съсед на ищеца – потвърждават твърденията на последния за мизерните условия, при които е пребивавал в ареста. Свидетелят посочва, че първоначално го настанили като пети човек в спално помещение за четирима и спал върху дюшек на пода, а на следващия ден бил преместен в помещение без прозорци, където престоял сам 20 дни. След това отново бил преместен в спално помещение за четирима и спял на пода като пети човек. Ищецът отказвал да излезе да се разхожда с другите задържани, рядко се хранел, като в повечето случаи отказвал храна и за 40 дни престой в ареста видимо отслабнал. Показанията на св. С. Н. – служител в ареста – са в съответствие с тези на св. А. за условията в ареста и дават основание да се приеме, че те са били лоши и не са отговаряли на европейските изисквания, тъй като той сочи, че при проверки от европейски комисии е имало забележки и от 2017 г. насетне са извършени много ремонти. Св. А.а обяснява, че след връщането му вкъщи съпругът ѝ споделил, че в килията било много задушно, не можел да диша, слагал на гърдите си шише със студена вода, за да се охлажда, постоянно бил на изкуствено осветление и не можел да разбере кога е ден, кога е нощ и само по времето за носене на храна се ориентирал горе-долу коя част на денонощието е. Тя му занесла дрехи и чаршаф и когато ги взела обратно, видяла по чаршафа кръв от дървеници. В затвора условията също били лоши, като свидетелката споделя, че след освобождаването му върнали вкъщи занесения от нея телевизор и от него започнали да излизат хлебарки. Действително Прокуратурата не носи отговорност за лошите битови условия в ареста и затвора, но ищецът изобщо не би бил поставен при тези условия, ако не беше незаконното обвинение срещу него. По време на задържането си ищецът е бил в обкръжението на криминално проявени

лица, което за един неосъждан човек несъмнено е много притеснително, а с оглед и повдигнатите му обвинения може да се предположи какво е било отношението на останалите затворници към него и да бъде преценен като основателен споделяният от него пред съпругата му страх от действията им. Мярката „домашен арест“ е довела до подобряване на хигиенно-битовите условия на живот на ищеца и качеството на приеманата храна, но той е продължил да търпи негативите на наложеното му ограничение. В изпълнение на задълженията си полицаите проверявали два пъти дневно сутрин и вечер по различно време изпълнението на мярката, а поради липса на съгласуваност между съда и полицията на датите на съдебните заседания постоянно му провеждали разпити, когато отсъствал от дома си по тези поводи. Като повишаващо отговорността на Държавата следва да се отчете обстоятелството, че ищецът е бил признат за виновен в извършването на тежките престъпления на две инстанции, което, житейски логично, не може да не се отрази крайно негативно на цялостното му емоционално състояние и да задълбочи притесненията му от изхода на делото. Оправдателна присъда е произнесена близо четири години след привличането му като обвиняем.

Наказателното производство засегнало физически ищеца и се е отразило на психическото му състояние. Св. А. присъствал при приемането на ищеца в ареста и описва състоянието му към този момент – бил почервенял, много притеснен, дезориентиран и с некоординирани движения, когато му разпореждали да извърши нещо бил неадекватен, не чувал и не възприемал нищо. Съпругата му обяснява, че след година и половина под домашен арест П. не бил същият, станал нервен и избухлив, бил отчаян от живота, не знаел как ще приключи делото и какво ще е бъдещето, не можел да спи, а отказвал да отиде на лекар, защото трябвало отново да разказва какво се е случило. Всички разпитани свидетели сочат, че бил променен – побелял, отслабнал, изнервен, притеснен, затворен в себе си, отказвал да общува. Свидетелите излагат, че към датата на разпита им ищецът живее сам в с. Бръшлен, бил отчужден от хората, не им вярвал и не контактувал с тях. Факт е обаче, че ищецът се е върнал и се е установил да живее в същото малко населено място, където живеят всички семейства, инициирали разследването срещу него и където несъмнено за цялата общност казусът е бил най-обсъжданото нещо години наред. Това аргументира съда да счита, че оправдателната присъда се е отразила позитивно на ищеца и същият се е върнал към нормалния начин на живот, включително си е намерил работа, сходна с тази, която е изпълнявал към 2016 г.

При съобразяване на всички тези обстоятелства, икономическата конюнктура в страната /към датата на деликта – 2016 г. минималната работна заплата възлиза на 420 лв., средната по данни на НСИ на 960 лв., а към датата на приключване на наказателното производство стандартът на живот значително се е повишил – минималната заплата е 710 лв., а средната – 1940 лв./ и съдебната практика по сходни

казуси, съдът счита, че обезщетение в размер на 60 000 лв. справедливо възмездява причинените на ищеца неимуществени вреди. С оглед изложеното, въззивната жалба на А. срещу решението в частта на предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди е частично основателна, а тази на Прокуратурата – изцяло неоснователна. Решението на ОС – Русе по този иск следва да бъде отменено в частта, с която исковата претенция е отхвърлена за разликата над 40 000 лв. до 60 000 лв. и Прокуратурата следва да бъде осъдена да плати допълнително обезщетение от 20 000 лв., ведно В частта, с която искът на А. за обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен за сумата над 60 000 лв. до пълния претендиран размер от 300 000 лв. е правилно и законосъобразно и следва да бъде потвърдено.

По иска за обезщетение на причинени имуществени вреди:

Ищецът е претендирал обезщетение за имуществени вреди в размер на 129 211.51 лв. за това, че в периода от 07.07.2016 г. до приключване на наказателното производство на 19.01.2022 г. не е могъл да реализира доходи от трудова дейност поради оставане без работа и съизмерва тези вреди с трудовото възнаграждение, което би получил за горния период на заеманата до прекратяването на трудовото му правоотношение длъжност. Безспорно е установено, че ищецът е работил по трудов договор като комбайнер в Кооперация „Бръшлен“ с. Бръшлен от 01.03.2016 г. до 07.07.2016 г., когато трудовото му правоотношение е прекратено по взаимно съгласие. Видно от съдържанието на трудовия договор, той е сключен като срочен, на основание чл.68 ал.1 т.2 КТ, т.е. до завършване на определена работа. Не е спорно, че от 07.07.2016 г. до задържането му на 31.05.2017 г., както и след задържането му до приключване на наказателното производство той е бил безработен.

При изяснената фактическа обстановка съдът приема за доказано, че ищецът е претърпял имуществена вреда, изразяваща се в пропуснати ползи от нереализирани трудови възнаграждения, но само за периода от 07.07.2016 г. до края на 2016 г. ВТАС счита, че независимо от прекратяването на трудовото правоотношение по взаимно съгласие, именно започналото срещу А. разследване е станало причина той да напусне работа. Първото предприето срещу него действие по разследването е на 01.06.2016 г., когато от него са искани обяснения по повод постъпилите на 10.05.2016 г. в РУ – Сливо поле три заявления от родителите на децата, сочени да са пострадали от извършени от него престъпни деяния. Преди това, след постъпване на заявленията, са били разпитани родителите на децата, както и самите деца. От досъдебното производство се установява, че на 30.06.2016 г. в къщата в селото било извършено претърсване. Св. А.а излага, че на място пристигнала кола с надпис „криминалистична лаборатория“, в селото търсили поемни лица, полицейски коли идвали на работа на П. да му връчват призовки и тръгнали приказки, че той е престъпник, че в дома му идвала полиция, която изнесла чанти и кашони. Кръгът на замесените лица е широк, а

населеното място, където те живеят, е малко /данните в интернет сочат 336 жители на с. Бръшлян към 15.09.2022 г./, при което житейски логично е да са се разпространили слухове по случая и това да е накърнило доверието в ищеца и възможността му да полага труд в нормална работна среда. Независимо от това, по делото не се доказва по несъмнен начин, че той е щял да продължи да работи по трудовото си правоотношение след края на 2016 г. Напротив, събраните доказателства разколебават подобен извод. Както бе посочено, ищецът е работил по срочен трудов договор до завършване на определена работа, а сключването на такъв е допустимо съгласно чл.68 ал.3 КТ за изпълнение на временни, сезонни или краткотрайни работи и дейности, каквато е и възложената на ищеца работа в земеделието. Вярно е, че липсва конкретизация на работата, до завършването на която той е нает, но срокът на изпълнението ѝ е определяем и ясен на ищеца още към момента на сключване на трудовия договор с оглед длъжността, на която е назначен – комбайнер. Отделно от това, с приетото по делото заключение на съдебно-икономическата експертиза вещото лице е проследило и посочило в табличен вид размера на месечното брутно и нетно трудово възнаграждение за исковия период на лицата на длъжността механизатор-комбайнери, назначени в кооперацията – бивш работодател на ищеца и видно от Приложение № 1, само лицето Васил Тодоров Василев е полагало труд в Кооперация „Бръшлен“ като механизатор-комбайнер през целия исков период – 2016 г. – 2022 г. Видно е, че през периода м.07. – м.12.2016 г. е имало трима души на тази длъжност, но в периода м.01. – м.03.2017 г. вкл. е работил само Васил Тодоров Василев, защото на други лица не е заплащано трудово възнаграждение. От м.04. до м.07.2017 г. с него започнало да работи лицето Никола Боянов, а считано от м.08.2017 г. до м.12.2017 г. са били наети още две лица. От м.05.2018 г. до края на исковия период единственият друг механизатор-комбайнер освен Василев е бил Валентин Петров Великов. Т.е. заключението подкрепя извода, че Кооперацията кампанийно е назначавала работници, че ищецът е бил нает временно на работа и през м.01.2017 г. на длъжността е останал само един работник, с когото Кооперацията е имала постоянно трудово правоотношение до края на исковия период. Не на последно място, при разпита на ищеца на 10.07.2017 г. по досъдебното производство – т.1, лист 114 – той е изложил, че имотът в с. Бръшлян е необитаем през зимния период, че го зазимяват през ноември, спират му тока и водата и започват да го използват от месец март на другата година. Това признание на ищеца е на неизгоден за него факт с оглед иска му за обезвреда на пропуснати ползи, защото напускането на селото през зимния период противоречи на интерес от сключването на постоянен трудов договор. По тези съображения съдът приема, че до края на м.12.2017 г. увеличаването на имуществото на ищеца от получени трудово възнаграждения е било сигурно, поради което искът му за този период е основателен, а за периода от 01.01.2017 г. до 31.05.2017 г., когато той е задържан, искът е неоснователен. Видно от заключението на вещото лице, за периода м.07. – м.12.2016 г. средното нетно трудово

възнаграждение на наетите като механизатори-комбайнери три лица е 21 974.68 лв. или всеки един от тримата е получил за 6 м. средно 7 324.89 лв. /по 1 220.85 лв. месечно/. Ако беше продължил да работи до края на годината, ищецът би получил нетно възнаграждение в този размер. Пропуснатата му полза не може да бъде измерена с брутното трудово възнаграждение, каквото той не би получил, доколкото от него са дължими данъци и осигуровки.

Настоящата инстанция счита за неоснователна претенцията на ищеца за обезщетение за пропуснати ползи за периода от задържането му до 31.05.2017 г. до 27.10.2019 г., която претенция първоинстанционният съд е уважил. Съгласно ТР № 3/2021 г. от 13.01.2023 г. причинените от деликт пропуснати ползи трябва да бъдат доказани със сигурност, както трябва да бъдат доказани със сигурност пропуснатите ползи вследствие от неизпълнението на договорно задължение. Т.е. в тежест на ищеца е било да установи, че единствено незаконното наказателно преследване срещу него е осуетило сигурното увеличение на имуществото му. ОС – Русе е приел, че към датата на задържането му под стража ищецът е бил безработен, защото сам е преценил и е прекратил доброволно трудовото си правоотношение година преди това и няма данни да си е търсил друга работа, но същевременно е признал, че лишаването на А. от свобода е довело до пропускане на възможността да реализира доходи в размер на трудовото му възнаграждение на длъжността, която сам е напуснал. Този извод противоречи на цитираното тълкувателно решение. Безспорно мерките за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“ са обективна пречка за полагане на труд, но поради обстоятелството, че към датата на задържането му ищецът е бил безработен, липсва причинно-следствена връзка между задържането и пропускането на ползата още повече в размер на възнаграждение по някакво предходно трудово възнаграждение.

С оглед изложеното, решението на ОС по иска за обезщетение за претърпени имуществени вреди следва да бъде отменено както следва: в частта, с която Прокуратурата е осъдена да заплати на А. обезщетение за периода от 31.05.2017 г. до 27.10.2019 г. в размер на 51 662.70 лв., като исковата претенция за този период бъде отхвърлена като неоснователна, и в частта, с която е отхвърлен искът му за обезщетение за разликата над 51 662.70 лв. до 58 987.59 лв. и му бъде присъдено обезщетение за периода от 07.07.2016 г. до 31.12.2016 г. в размер на 7 324.89 лв. В останалата му част, с която е отхвърлен искът на А. за обезщетение за имуществени вреди за разликата над 58 987.59 лв. до претендирания размер от 129 211.51 лв. решението е правилно и следва да бъде потвърдено.

По разноските: При този изход на спора на адв. Н. МЯ.а от АК – Русе на основание чл.38 ал.2 ЗАдв. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение съразмерно на уважената част от въззивната жалба на П. С. А.. Обжалвано е решението

и по двата предявени от А. иска. За иска за неимуществени вреди при обжалваем материален интерес 260 000 лв., дължимото възнаграждение по чл.7 ал.2 т.5 от Наредбата е в размер на 15 050 лв. Съразмерно на уважена жалба /за сумата 20 000 лв./, на адв. МЯ.а следва да се присъди възнаграждение в размер на 1 158 лв. За втория иск при обжалваем материален интерес 77 548.81 лв. /129 211.51 лв. - 51 662.70 лв./ дължимото възнаграждение по чл.7 ал.2 т.4 от Наредбата е в размер на 6 853.90 лв. Съразмерно на уважена жалба /за сумата 7 324.89 лв./, на адв. МЯ.а следва да се присъди възнаграждение в размер на 650 лв. На адв. МЯ.а следва да се присъди и възнаграждение за защита срещу въззивната жалба на Прокуратурата – само в частта по иска за обезщетение за неимуществени вреди, тъй като по иска за обезщетение за имуществени вреди жалбата е счетена от настоящия съд за изцяло основателна. При обжалваем интерес 40 000 лв. дължимото възнаграждение по чл.7 ал.2 т.3 от Наредбата е в размер на 3 850 лв. Т.е. за защитата на А. по пред въззивния съд на адв. МЯ.а следва да се присъди адвокатско възнаграждение общо в размер на 5 658 лв.

Относно дължимото адвокатско възнаграждение за производството пред ОС: Определението на първоинстанционния съд, постановено по чл.248 ал.1 ГПК е неправилно – доводите на съда не могат да бъдат споделени, защото пълномощното на адв. МЯ.а е за процесуално представителство и защита по делото, по което са предявени два отделни иска и за всеки един се дължи отделно възнаграждение съгласно чл.2 ал.5 от Наредбата, а доколкото правната помощ е договорена като безплатна, размерите на възнагражденията се определят от съда при съобразяване с Наредбата. Това налага отмяна на съдебния акт, но предвид изменението на решението на ОС от въззивния съд в частта за главниците по двата иска, разноските следва да бъдат преизчислени. За иска за неимуществени вреди при материален интерес 300 000 лв. дължимото възнаграждение по чл.7 ал.2 т.5 от Наредбата е в размер на 16 650 лв. Съразмерно на уважена част от иска /за сумата 60 000 лв./, на адв. МЯ.а следва да се присъди възнаграждение в размер на 3 330 лв. За иска за имуществени вреди при материален интерес 129 211.51 лв. дължимото възнаграждение по чл.7 ал.2 т.5 от Наредбата е в размер на 9 818.46 лв. и съразмерно на уважена част от иска /за сумата 7 324.89 лв./, на адв. МЯ.а следва да се присъди възнаграждение в размер на 557 лв. Или общо за първоинстанционното производство на адв. МЯ.а е дължима сумата 3 887 лв. ОС – Русе е присъдил адвокатско възнаграждение в размер на 2 124 лв., при което на адв. МЯ.а следва да се присъди допълнително възнаграждение в размер на 1 763 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 40/ 13.02.2023 г. по гр. дело № 356/ 2022 г. по описа на ОС – Русе **в частта**, с която е отхвърлен предявеният от П. С. А. против

Прокуратурата на РБ иск по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на повдигнато и поддържано срещу него незаконно обвинение за престъпления, за които е оправдан с влязла в сила на 19.01.2022 г. присъда по НОХД № 505/ 2017 г. по описа на ОС – Русе, за сумата над 40 000 лв. до 60 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане; **в частта**, с която е отхвърлен предявеният от П. С. А. против Прокуратурата на РБ иск по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от невъзможността да упражнява професията си комбайнер-механизатор поради воденото срещу него наказателно производство, за разликата над 51 662.70 лв. до 58 987.59 лв.; **в частта**, с която Прокуратурата на РБ е осъдена да заплати на П. С. А. сумата 51 662.70 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от невъзможността да упражнява професията си комбайнер-механизатор през периода от 31.05.2017 г. до 27.10.2019 г. поради наложените му мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“ по воденото срещу него наказателно производство, ведно със законната лихва, считано от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане, както и Определение № 457/ 22.05.2023 г., постановено по реда на чл.248 ал.1 ГПК, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Прокуратурата на РБ да заплати на П. С. А. с ЕГН ***** от гр. Русе, *****, сумата над 40 000 лв. до 60 000 лв. /**20 000 /тридесет хиляди/ лв.**/ - обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на повдигнато и поддържано срещу него незаконно обвинение за престъпления, за които е оправдан с влязла в сила на 19.01.2022 г. присъда по НОХД № 505/ 2017 г. по описа на ОС – Русе, ведно със законната лихва върху нея от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане, както и сумата **7 324.89 лв. /седем хиляди триста двадесет и четири лв. и 89 ст./** – обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от невъзможността да работи по трудовото си правоотношение на длъжността комбайнер през периода от 07.07.2016 г. до 31.12.2016 г. поради воденото срещу него наказателно производство, ведно със законната лихва върху нея от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. С. А. против Прокуратурата на РБ иск по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за сумата 51 662.70 лв. – обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи от невъзможността да упражнява професията си комбайнер-механизатор през периода от 31.05.2017 г. до 27.10.2019 г. поради наложените му мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“ по воденото срещу него наказателно производство, ведно със законната лихва, считано от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 40/ 13.02.2023 г. по гр. дело № 356/ 2022 г. по

описа на ОС – Русе в останалата му обжалвана част – с която е отхвърлен предявеният от П. С. А. против Прокуратурата на РБ иск по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на повдигнато и поддържано срещу него незаконно обвинение за престъпления, за които е оправдан с влязла в сила на 19.01.2022 г. присъда по НОХД № 505/ 2017 г. по описа на ОС – Русе, за сумата над 60 000 лв. до пълния претендиран размер – 300 000 лв. и е отхвърлен искът му по чл.2 ал.1 ЗОДОВ за имуществени вреди за разликата над 58 987.59 лв. до претендирания размер от 129 211.51 лв., ведно със законната лихва от 20.01.2022 г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Прокуратурата на РБ да **заплати** на адв. Н. МЯ.а от АК – Русе допълнително адвокатско възнаграждение за процесуално представителство на П. С. А. по гр.д. № 356/ 2022 г. по описа на ОС – Русе в размер на **1 763 /хиляда седемстотин шестдесет и три/ лв.** и адвокатско възнаграждение за процесуално представителство на П. С. А. по в.гр.д. № 317/ 2023 г. по описа на ВТАС в размер на **5 658 /пет хиляди шестстотин петдесет и осем/ лв.**

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок, считано от връчване на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____